

МОВА ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

УДК 811. 133. 1: 81'367.7

ЛЕПЕТЮХА Анастасія Вікторівна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри романської філології
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
e-mail: lepetyukha.anastasiya@gmail.com

СИНОНІМІЧНІ МОНОПРЕДИКАТИВНІ ВИСЛОВЛЕННЯ З КОНТАМІНАЦІЄЮ (на матеріалі сучасної французької художньої прози)

У цій статті монопредикативні висловлення з контамінацією розглядаються в аспекті теорії ментального кінетизму у континуумі мова / мовлення як результат віртуальної (мовної) трансформації первинної (стрижневої) рівносуб'єктної поліпредикативної структури у межах функціонально-семантичного макрополя синтаксичної синонімії, що актуалізуються у вигляді феноменологічно редукованих мовленнєвих інновацій. Розробляється типологія контамінованих синонімічних трансформів з одинарною та подвійною референціацією та визначається ступінь ко(н)текстуальної пертинентності первинної структури та контамінованої преференціальної опції.

Ключові слова: контамінація, ко(н)текст, мовленнєва інновація, монопредикативне висловлення, пертинентність, преференціальна опція, референціація, синтаксична синонімія, стрижнева структура, функціонально-семантичне макрополе.

Постановка проблеми. При вивченні процесів формування та породження синонімічних структур доцільно спиратися на лінгвістичну концепцію Г. Гійома, одним із базових положень якої є постулат про інтеграцію мови і мовлення у мовленнєву діяльність [1, 27]. У процесі каузації мовно-мовленнєвого акту на вісі оперативного часу кінетизму (руху) думки у системі (мові) формуються первинні синонімічні синтагми / пропозиції (стрижневі структури) на першому етапі феноменологічного конструювання, тобто деконструкції та реконструкції мовцем категорій та структур буття. На другому етапі відбувається трансформація первинної структури у межах функціонально-семантичного макрополя (далі – ФСМ) синтаксичної синонімії (далі – СС) у синтаксично та семантично нюансовані однобазові (з одним трансформаційним термінальним ланцюжком) та двобазові (з двома та більше трансформаційними ланцюжками) вторинні синтагми та пропозиції, ко(н)текстуалізація яких залишається потенціальною. У мовно-мовленнєвому акті, в якому транспонуються ментальні операції та мовна структура, актуалізується ко(н)текстуально адекватна синонімічна конструкція у вигляді мовленнєвої інновації-синонімічної преференціальної опції.

Актуальність та новизна роботи полягають у вивченні монопредикативних висловлень (далі – МПВ) із контамінацією з позицій теорії ментального кінетизму у дихотомії мова / мовлення з використанням методу зворотної реконструкції (мовлення → мова) віртуальних процесів трансформації поліпредикативної первинної структури, результатом яких є синонімічні монопредикативні мовленнєві інновації.

Мета статті. Метою статті є класифікація контамінованих МПВ-феноменологічно редукованих преференціальних опцій та визначення семантико-синтаксичних особливостей і ступеня пертинентності кожного мікрополя ФСМ синтаксичної синонімії у певному ко(н)тексті.

Матеріалом статті слугували 18 прикладів контамінованих монопредикативних структур із творів французьких письменників ХХ-го – поч. ХХІ-го століть.

Виклад основного матеріалу. Монопредикативні контаміновані структури визначаємо у цьому дослідженні як редуковані у процесі феноменологічного

конструювання однобазові реалізації стрижневих поліпредикативних пропозицій, що будуються за моделлю: P (предикат) в особовій формі + Inf (інфінітив) та актуалізуються у вигляді модифікованих вербальних висловлень з інфінітивом в ознаковій позиції. Таким структурам часто “притаманні особлива експресивність та емоційне забарвлення” [2, 265]. Додаток-інфінітив контамінованих предикативних конструкцій, який виражає дію або стан суб’єкта (об’єкта) у позиції підмета, тобто контролюється актантом висловлення, характеризується “синтаксичним дефіцитом” [3, 120]. З одного боку, інфінітивний компонент є “канонічним, що заважає йому бути вилученим або клітизованим” [4, 214]; з іншого боку, він виступає своєрідним синтаксичним та семантичним керівником контамінованих конструкцій, оскільки такі структури не припускають комплементарності, незалежної від інфінітивного додатку, який не має усіх синтаксичних характеристик, притаманних додаткам.

Особові дієслова, або дієслова-ініціатори (*prédicats introducteurs* [5, 65]) контамінованих структур (P + Inf) синонімічних МПВ представлені: а) предикатами думки (*croire, penser, se rappeler, se souvenir, supposer* тощо); б) предикатами фізичної (*se regarder, se voir, s’entendre, s’écouter* тощо) та почуттєвої (*se sentir, sembler, paraître, avoir l’impression* тощо) перцепції; в) перформативними предикатами (*dire, assurer, prétendre, (se) avouer, (se) jurer* тощо); г) номінальними предикатами з ад’єктивною або дієприкметниковою іменною частиною, типу: *être sûr, persuadé, heureux, content* тощо; д) предикатами з прямим або непрямим додатком-іменником перцепції.

Контаміновані структури з наведеними типами предикатів-ініціаторів, що являють собою “унарні” [3, 122] мовно-мовленнєві знаки, семантична валентність яких дозволяє атракцію інфінітива-дodatка, аргументуються контактним (інтрафрастичним) ко(н)текстом.

Доцільно віднести до контамінованих МПВ також специфічні інфінітивні звороти з подвійним контролем: інфінітиву (“контролюючими” актантом дії та особовим предикатом) та прямого додатку (особовим предикатом та інфінітивом), типу: P + à + COD (прямий додаток) + Inf.

Усі контаміновані структури в межах МПВ становлять однобазові трансформи стрижневої рівносуб’єктної поліпредикативної пропозиції з підрядною з’ясувальною частиною з експлікативним, причинно-наслідковим або компаративно-умовним семантичними значеннями.

Представимо схематично типологію контамінованих монопредикативних конструкцій:

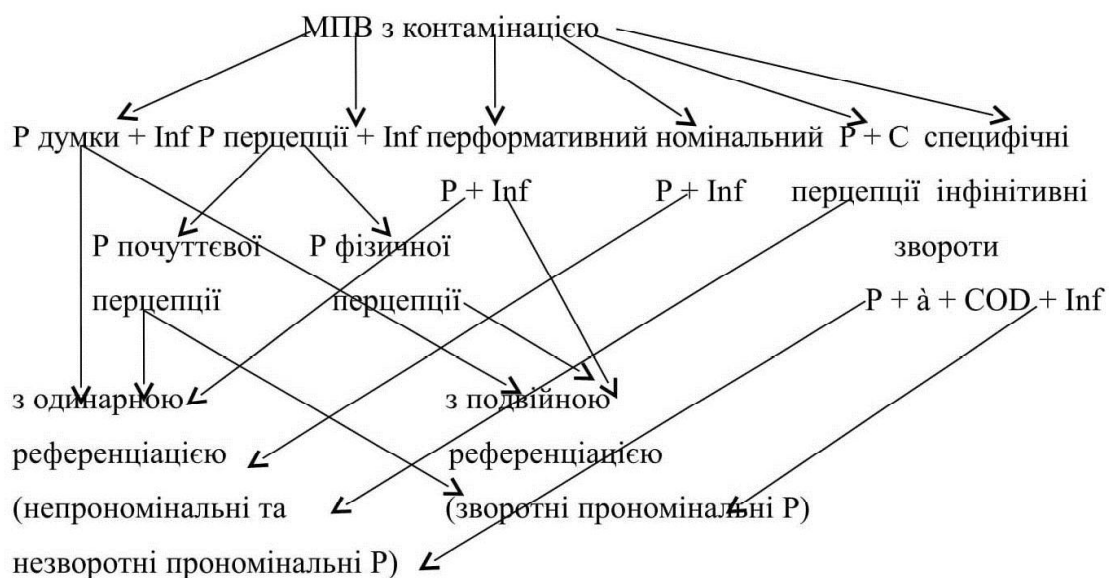

Рис. 1. Типи МПВ із контамінацією

Для МПВ першого типу є характерним вживання непрономінальних та незворотних прономінальних предикатів-ініціаторів з інфінітивною атракцією:

(1) *Oui, je crois pouvoir l'affirmer.* [6, 204]

(2) *J'estimais en avoir assez vu.* [7, 150]

(3) *Je me rappelai n'avoir vu jusqu'ici, entre les mains des hommes du millième siècle ni outil, ni récipient.* [8, 122]

Стрижневі пропозиції наведених контамінованих МПВ з непрономінальними предикатами-ініціаторами ((1) та (2)) та незворотним прономінальним предикатом (3), тобто з одинарною референціацією, будуються за такими моделями: *je + P думки + je + P* минулого часу (для прикладів (2) та (3)); та *je + P думки + je + P* теперішнього часу для прикладу (1). Аналізовані преференціальні опції з експлікативним семантичним значенням є пертинентними у контактному ко(н)тексті, оскільки мовець уникає подвійного введення референта (*je*): *Oui, je crois que je peux l'affirmer. J'estimais que j'en ai assez vu. Je me rappelai que je n'avais vu jusqu'ici, entre les mains des hommes du millième siècle ni outil, ni récipient.*

У монопредикативних мовленнєвих інноваціях другого типу: *P* перцепції + *Inf* наявна одинарна та подвійна референціації. Більшості предикатів почуттєвої перцепції в МПВ притаманна одинарна референціація (за винятком контамінованих структур із предикатом-ініціатором *se sentir*):

(4) *Elle regrettait, maintenant, de s'être confiée à Dussal et à son beau-frère.* [9, 103]

(5) *Elle craignait de ne pas le reconnaître.* [10, 131]

Подані преференціальні опції з *CC* із семантичним експлікативним значенням становлять актуалізовані рівносуб'єктні стрижневі структури: *elle + P* почуттєвої перцепції + *elle + P* у плюсквамперфекті суб'юнктиву (4) та *elle + P* почуттєвої перцепції + *elle + P* в імперфекті суб'юнктиву (5). Письменник використовує конденсовані структури з метою уникнення повторного анафоричного введення прономінального референта (*elle*) та структурного переважання суб'юнктивними конструкціями контактного ко(н)тексту: *Elle regrettait, maintenant, qu'elle se fût confiée à Dussal et à son beau-frère* або ж *Elle craignait qu'elle ne le reconnût pas.*

(6) *Il semblait se retenir de crier.* [11, 19]

Преференціальна опція з предикатами-ініціаторами *sembler / paraître* є однобазовим трансформом стрижневої поліпредикативної пропозиції, що будується за такою моделлю: безособовий зворот *il semble / il paraît* + додаток-підрядна пропозиція. Мовець реалізує синонімічну конструкцію з активним суб'єктом дії з метою запобігти ускладнення інтерпретації МПВ актуалізованими лексично еквівалентними маркерами (*il*) різних референтів: *il semblait qu'il se retenait de crier* (*il* – деміактивний суб'єкт безособової синтагми та *il* – активний суб'єкт підрядної з'ясувальної пропозиції).

При подвійній референціації мовець “повинен рефлексивно повернутися до свого висловлення” [12, 196], тобто у таких конструкціях спостерігається певний “внесок себе до себе” [5, 51], рефлексія, яка виражає “активні процеси, що суб'єкт здійснює над самим собою” [13, 108]. У певному ко(н)тексті мерономічні (з поліморфною безліччю ознак, що повторюються та зустрічаються в об'єктів різноманітної таксономічної належності) семантичні відношення між різноманітними процесами відсилають до одного й того ж енонсіативного актанта:

(7) *Elle se sentait devenir inquiète.* [14, 137]

Таке рефлексивне МПВ є адекватною перифразою стрижневої поліпредикативної структури: *Elle sentait qu'elle devenait inquiète.* При мовленнєвій імплікації реактуалізованого референта у вигляді зворотного займенника (*se*) утворюється неіснуюча синтаксична структура *Elle sentait devenir inquiète.* Цей факт пояснює ко(н)текстуальну пертинентність аналізованого висловлення.

(8) *Je m'écoutais parler avec étonnement.* [15, с. 169]

Таке синонімічне МПВ із предикатом-ініціатором фізичної перцепції та з подвійною референціацією (подвійною актуалізацією референта *je*) становить преференціальний

трансформ стрижневої поліпредикативної пропозиції: *j'écoutais que je parlais avec étonnement*. Компресована структура відсилає до активного суб'єкта з семантично обов'язковою рефлексією (*me*), оскільки його імплікація спричинить змінення смислу висловлення: *j'écoutais parler avec étonnement*. Така конструкція не є членом синонімічного ряду ФСМ поданої стрижневої структури.

Перформативні висловлення характеризуються еквіакціональністю (рівнозначністю дій), неверифікованістю (незастосовністю до перформативів критерію істинності / хибності, оскільки перформативне висловлення є істинним в силу самого його промовляння), автореферентністю (перформативний конструкт відсилає до самого себе), автономінативністю (перформативний мовно-мовленнєвий акт описує себе), еквітемпоральністю (співвіднесеністю часу перформативного предикату з моментом мовлення) [16, 59].

Отже, якість перформативності притаманна дієсловом, що не описують будь-яку дію, а становлять саму дію, тобто мають загальне значення "говоріння". Перформативні конструкти виконують функцію "коментування" у процесі актуалізації висловлень. Формальні показники перформативності дієслова обумовлені збігом форм першої або третьої особи теперішнього часу, дійсного способу з дейктичними показниками мовленнєвої ситуації, до якої включаються мовець ("я" або "він / вона" / "вони"), його (іх) адресат ("ти"), точка їхньої зустрічі ("тут"), момент контакту ("зараз"). Прагматичні функції дейктичних координат А.А. Уфимцева характеризує так: "... дейктичні знаки, які не є назвами осіб, речей, виділяють та диференціюють факти, явища, речі та особи відносно координат мовленнєвого акту: актуального моменту продукування мовлення, учасників комунікативного акту (мовця, слухача), місцезнаходження осіб, речей у конкретній ситуації не тільки відносно суб'єкта мовлення, але й відносно одне одного" [17, 166]. Таким чином, перформативне значення є синхронним, завершеним у момент мовлення на інтервалі, що займає динамічна мовленнєва ситуація [18, 11].

Американський лінгвіст Ж. Росс [19, 238] пов'язує поняття перформативних конструктів із категорією суб'єктивності. Е. Бенвеніст також зауважує, що особова форма перформативних предикатів становить показник суб'єктивності. Вона надає наступному ствердженню певного суб'єктивного контексту-сумніву, припущення, висновку, який характеризує відношення мовця до висловлюваного [20, 295].

У цьому дослідженні виділяємо такі перформативи з одинарною та подвійною референціацією, що актуалізуються у синонімічних контамінованих МПВ: 1) спеціалізовані звертання та ствердження: *dire, confirmer, affirmer, prétendre, assurer* тощо; 2) зізнання: (*se*) *avouer, reconnaître, se repentir* та інші; 3) обіцянка: (*se*) *garantir, (se) donner la parole, (se) jurer, (se) promettre* тощо; 4) пропозиції: (*se*) *proposer*; 5) осуд: (*s'*) *accuser, se reprocher*; 6) соціальні акти відмови, вибачення тощо: *désavouer, se départir, s'excuser* та інші.

Предикат-ініціатор *dire* визначається французькими лінгвістами як нейтральне дієслово [21, 106], яке використовується для введення прямого та непрямого мовлення, передачі чужого мовлення, при цьому всі категорії його вживання змішуються, за виключенням його перформативної функції:

(9) *Camille dit en avoir vu une reproduction chez Marc Vandoosler, dans un des livres.* [22, 116]

Подане контаміноване МПВ із семантичним експлікативним значенням та перформативним предикатом *dire* становить ко(н)текстуально пертинентну перифразу стрижневої структури *Camille dit qu'elle en a vu une reproduction chez Marc Vandoosler, dans un des livres*. У контактному ко(н)тексті автор імплікує референт-суб'єкт у вигляді прономінального анафору (*elle*).

(10) *Je m'excuse de venir gêner ainsi votre promenade.* [23, 116]

(11) *Il prétendait supprimer ainsi le présent.* [24, 37]

(12) *Il se reprocha d'avoir eu de mauvaises pensées à l'égard de son hôte.* [8, 122]

Наведені МПВ із перформативними предикатами також становлять контаміновані однобазові трансформи (з неактуалізованим еквівалентним прономінальним анафором) стрижневих структур, що мають такий вигляд: *je* + перформативний Р теперішнього часу зі вторинною референціацією + *je* + Р теперішнього часу (10); *il* + перформативний Р минулого часу + *il* + Р в імперфекті (11); *il* + перформативний Р минулого часу з вторинною референціацією + *il* + Р в плюсквамперфекті (12). Вторинна референціація прикладів (10) та (12) є семантично значущою, оскільки висловлення (10) з імплікацією прономінального компонента *se* не існує: *Je excuse de venir gêner ainsi votre promenade*, а МПВ (12): *Il reprocha d'avoir eu de mauvaises pensées à l'égard de son hôte* не є синонімічним мікрополем первинної пропозиції: *Il se reprocha qu'il avait eu de mauvaises pensées à l'égard de son hôte*.

(13) *Elle vit dans le remords perpétuel d'avoir "volé son temps"*. [8, 41]

Контамінована структура з семантичним експлікативним значенням, побудована за синтаксичною моделлю: S + P + COD (перцепції) + Inf минулого часу характеризується одинарною референціацією, оскільки у таких конструкціях актуалізується тільки непрономінальний предикат-ініціатор. Реалізація стрижневої структури *Elle vit dans le remords perpétuel qu'elle ait volé son temps* видається неможливою, оскільки вживання у контактному ко(н)тексті повторно введеного еквівалентного референта (*elle*) та складної суб'юнктивної конструкції семантично та структурно перевантажує подане МПВ.

Контаміновані структури, побудовані за моделлю: номінальний предикат із дієприкметниковою або ад'єктивною іменною частиною + Inf у теперішньому або минулому часах характеризуються тільки одинарною референціацією:

(14) *Nous étions sûrs de ne jamais nous quitter*. [25, 241]

(15) *Vous êtes un peu balot de lui avoir laissé un pourboire de cette taille-là*. [26, 136]

Приклад (14) із семантичним експлікативним та МПВ (15) із причинно-наслідковим семантичними значеннями становлять преференціальні опції стрижневих структур із потрійною (14) та подвійною (15) референтною орієнтацією на один і той же компонент віртуального (мовного) комплексу референтів: *Nous étions sûrs que nous ne nous quitterions jamais* та *Vous êtes un peu balot que vous lui ayez laissé un pourboire de cette taille-là*. Отже, інтенція автора обрати звужену структуру розпізнається завдяки контактному ко(н)тексту, який пояснює пертинентність саме актуалізованих МПВ.

Специфічні інфінітивні звороти Р + *à* + COD + Inf характеризуються подвійним контролем: інфінітива-дodatка (суб'єкт дії + Р) та номінального додатка (COD), що розподіляється між особовим дієсловом й інфінітивним компонентом:

(16) *Il me serre la main à la broyer*. [27, 66]

(17) *La nuit, elle rêve de lettres, de timbres, de wagons postaux à dévaliser*. [28, 168]

У прикладі (16) однобазової контамінованої мовленнєвої інновації реалізуються компаративно-умовні семантичні відношення, виражені у стрижневій структурі підрядною пропозицією, уведеною конектором *comme si*: *il me serre la main comme s'il la broyait*. Приклад (17) є актуалізованою однобазовою преференціальною опцією первинної поліпредикативної пропозиції з експлікативним семантичним значенням: *la nuit, elle rêve de lettres, de timbres, de wagons postaux qu'elle dévalise*. Мовець обирає такі інфінітивні конструкції з подвійним контролем: суб'єктно-предикатним контролем інфінітива (*serrer, dévaliser*) та предикатно-інфінітивним контролем номінального додатка (*la main, les wagons*) з метою синтаксичного спрощення складної структури й уникнення реактуалізації еквівалентних анафорів (*il* та *elle*). Зворотний займенник у специфічних інфінітивних конструкціях з подвійною референціацією ((18) *Ils s'embrassent à s'étrangler* [24, 176]) є семантично значущим (присутнім у стрижневій структурі), як у МПВ із предикатами перцепції (приклади 7 та 8) та перформативами (приклади 10 та 12).

Висновки. Всі досліджені МПВ із контамінацією становлять феноменологічно реконструйовані однобазові трансформи мікрополя стрижневої рівносуб'єктної поліпредикативної структури у межах функціонально-семантичного макрополя СС, що

актуалізуються автором у вигляді редукованих синтаксично і семантично нюансованих мовленнєвих інновацій згідно з прагматичним плануванням розповіді, що обумовлює ко(н)текстуальну пертинентність контамінованих преференціальних опцій.

Перспективним є вивчення семантико-синтаксичних та прагматичних особливостей полісинонімічних феноменологічно реконструйованих моно- та поліпредикативних висловлень.

Список використаної літератури

1. Guillaume G. Observation et explication dans la science du langage / G. Guillaume // *Langage et science du langage*. – 1969. – P. 25–45.
2. Тимофеев К.А. Об основных типах инфинитивных предложений в современном русском литературном языке / К.А. Тимофеев // *Вопросы синтаксиса современного русского языка*. – 1950. – С. 257–301.
3. Abeillé A. Verbes “à montée” et auxiliaires dans une grammaire d’arbres adjoints / A. Abeillé // *Revue des linguistes de l’Université Paris Ouest Nanterre la Défense*. – 1998. – n°39. – P. 119–158.
4. Pollard C. Head-driven Phrase Structure Grammar / C. Pollard, I. Sag. – Chicago: University of Chicago Press, 1994. – 454 p.
5. Rabatel A. Les verbes de perception en contexte d’effacement énonciatif: du point de vue représenté aux discours représentés / A. Rabatel // “Travaux de linguistique”. – 2003. – n°46. – P. 49–88.
6. Curtis J.-L. L’étage noble / J.-L. Curtis. – Paris: Flammarion, 1976. – 238 p.
7. Boulle P. L’énergie du désespoir / P. Boulle. – Paris: Julliard, 1981. – 200 p.
7. Barjavel R. Le voyageur imprudent / R. Barjavel. – Paris: Éditions Denoël, 1988. – 252 p.
8. Mauriac F. Mystère Frontenac / F. Mauriac. – Paris: Bernard Grasset, 1984. – 191 p.
9. Cardinal M. La souricière / M. Cardinal. – Paris: René Julliard, 1965. – 224 p.
10. Clavel B. Celui qui voulait voir la mer / B. Clavel. – Paris: Robert Laffont, 1983. – 348 p.
11. Charolles M. La référence et les expressions référentielles en français / M. Charolles. – Paris: Éditions Ophrys, 2002. – 285 p.
12. Fuchs C. Relation de synonymie entre polysèmes: le réseau comme manière – façon / C. Fuchs // *Le français moderne*. – 2007. – T. LXXV. – n°1. – P. 97–113.
13. Loti P. Pêcheur d’Islande / P. Loti. – Paris: Calmanne Lévy, 1986. – 341 p.
14. Maurois A. Climats / A. Maurois. – Paris: Grasset, 1986. – 256 p.
15. Богданов В.В. Речевое общение: прагматические и семантические аспекты / В.В. Богданов. – Ленинград: Издательство Ленинградского университета, 1990. – 88 с.
16. Уфимцева А.А. Опыт изучения лексики как системы / А.А. Уфимцева. – Москва: Академия наук СССР, 1962. – 288 с.
17. Рослякова Е.Ф. Семантическая функция присоединительных конструкций в современном английском языке / Е.Ф. Рослякова // *Материалы междунар. науч.-практ. конф. “Лингвистические и методологические аспекты преподавания иностранных языков”*. – 1992. – С. 154–164.
18. Ross J. On declarative sentences / J. Ross // “Readings in English transformational grammar”. – 2001. – P. 222–272.
19. Бенвенист Э. Словарь индоевропейских социальных терминов / Э. Бенвенист // *Общая лингвистика*. – 1998. – С. 104–114.
20. Vincent D. Le discours rapporté au quotidien / D. Vincent, S. Dubois. – Québec: Nuit Blanche Éditeur, 1997. – 149 p.
21. Vargas F. Pars vite et reviens tard / F. Vargas. – Paris: Éditions Magnard, 2006. – 400 p.
22. Vialar P. Le voilier des îles / P. Vialar. – Paris: Éditions Denoël, 1984. – 140 p.
23. Chabrier J.-E. L’amour est toujours bleu / J.-E. Chabrier. – Paris: Pierre Belfond, 1979. – 128 p.
24. Cossé L. Les chambres du sud / L. Cossé. – Paris: Gallimard, 1981. – 256 p.
25. Queneau R. Les derniers jours / R. Queneau. – Paris: Gallimard, 1963. – 238 p.
26. Laffitte J. Ceux qui vivent / J. Laffitte. – Paris: Éditions Hier et Aujourd’hui, 1983. – 352 p.
27. Faure L. Le malheur fou / L. Faure – Paris: René Julliard, 1970. – 350 p.

References

1. Guillaume, G. (1969). Observation and explication in the science of language. *Langage et science du langage (Language and science of language)*, 25–45 (In Fr.)
2. Timofeev, K. (1950). About essential types of infinitive clauses in modern literary Russian. *Voprosy sintaksisa sovremennogo russkogo yazyka (Questions of syntax of modern Russian)*, 257–301 (In Russ.)
3. Abeillé, A. (1998). Rising verbs and auxiliaries in a grammar of adjoining trees. *Revue des linguistes de l’Université Paris Ouest Nanterre la Défense (Review of linguists of the University Paris Ouest Nanterre la Défense)*, 39, 119–158 (In Fr.)
4. Pollard, C. & Sag, I. (1994). *Head-driven Phrase Structure Grammar*. Chicago: University of Chicago Press,

5. Rabatel, A. (2003). Verbs of perception in the context of enunciative erasure: from the represented point of view in the represented discourses. *Travaux de linguistique (Linguistic works)*, 46, 49–88 (In Fr.)
6. Curtis, J.-L. (1976). *The noble floor*. Paris: Flammarion (In Fr.)
7. Boulle, P. (1981). *The energy of despair*. Paris: Julliard (In Fr.)
8. Barjavel, R. (1988). *The reckless traveler*. Paris: Éditions Denoël (In Fr.)
9. Mauriac, F. (1984). *Frontenac Mystery*. Paris: Bernard Grasset (In Fr.)
10. Cardinal, M. (1965). *The Mousetrap*. Paris: René Julliard (In Fr.)
11. Clavel, B. (1983). *Whoever wanted to see the sea*. Paris: Robert Laffont (In Fr.)
12. Charolles, M. (2002). *Reference and referential expressions in French*. Paris: Éditions Ophrys (In Fr.)
13. Fuchs, C. (2007). Synonymic relation between polysemes: the network as a manner – fashion. *Le français moderne (Modern French)*, LXXV, 1, 97–113 (In Fr.)
14. Loti, P. (1986). *Icelandic Fisherman*. Paris: Calmanne Lévy (In Fr.)
15. Maurois, A. (1986). *Climates*. Paris: Grasset (In Fr.)
16. Bogdanov, V. (1990). *Speech communication: pragmatic and semantic aspects*. Leningrad: Izdatelstvo Leningradskogo universiteta (In Russ.)
17. Ufimtseva, A. (1962). *Experience in studying vocabulary as a system*. Moskva: Akademiya nauk SSSR (In Russ.)
18. Roslyakova, E. (1992). Semantic function of adjunctive constructions in modern English. *Materialy mezhdunar. nauch.-praktich. konf. "Lingvisticheskie i metodologicheskie aspektyi prepodavaniya inostrannykh yazykov (Materials of the Intern. Scientific-practical. Conf. "Linguistic and methodological aspects of teaching foreign languages")*, 154–164. (In Russ.)
19. Ross, J. (2001). On declarative sentences. *Readings in English transformational grammar*, 222–272.
20. Benvenist, E. (1998). Dictionary of Indo-European social terms. *Obschaya lingvistika (General Linguistics)*, 104–114. (In Russ.)
21. Vincent, D. & Dubois, S. (1997). *Daily speech*. Québec: Nuit Blanche Éditeur (In Fr.)
22. Vargas, F. (2006). *Leave quickly and come back late*. Paris: Éditions Magnard (In Fr.)
23. Vialar, P. (1984). *The sailboat of the islands*. Paris: Éditions Denoël (In Fr.)
24. Chabrier, J.-E. (1979). *Love is always blue*. Paris: Pierre Belfond (In Fr.)
25. Cossé, L. (1981). *The rooms of the south*. Paris: Gallimard (In Fr.)
26. Queneau, R. (1963). *The last days*. Paris: Gallimard (In Fr.)
27. Laffitte, J. (1983). *Those who live*. Paris: Éditions Hier et Aujourd'hui (In Fr.)
28. Faure, L. (1970). *The crazy unhappiness*. Paris: René Julliard (In Fr.)

LEPETIUKHA Anastasiia Viktorivna,

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,
 PHD, assistant professor at the department of romance philology
 e-mail: lepetyukha.anastasiya@gmail.com

**SYNONYMIC MONOPREDICATIVE UTTERANCES WITH CONTAMINATION
 (on the material of modern French Fiction)**

Abstract. Introduction. *This paper is dedicated to the studies of monopredicative utterances (MU) with contamination as secondary polypredicative propositions which are formed in the language by the way of transformation of phenomenologically constructed primary polypredicative proposition within the functional-semantic macrofield (FSM) of syntactical synonymy that are actualized in the form of discourse innovations-synonymic preferential options.*

Purpose. *Purpose of the paper is to classify the phenomenologically reduced contaminated MU and to determine semantic and pragmatic peculiarities and the degree of pertinence of each microfield of FSM of syntactical synonymy in some co(n)text.*

Originality. *In this research they study the MU with contamination in terms of the theory of mental kinetism in the dichotomy language / discourse using the method of inverse reconstruction (discourse → language) of virtual (linguistic) process of transformation of primary polypredicative structure as the result of which the monopredicative synonymic discourse innovations are formed.*

Results. *In MU are actualized the contaminated predicative constructions with syntactically deficient infinitive that marks the activity or state of person or object in the position of subject, i.e. it is controlled by the agent of utterance. They distinguish several types of contaminated MU with a single or double referentiation, such as: a) P (predicate) of thought +*

Inf (infinitive); b) P of perception + Inf; c) performative P + Inf; d) nominal P with adjectival or participial nominal part + Inf; e) P with C (object) of perception + Inf; f) specific infinitive locutions: P + à + COD (direct object) + Inf with double control of the infinitive and of the direct object. They established that the contaminated structures are the one-basic (with one transformational chain) transformants of pivotal (primary) polypredicative structure with noun subordinate clause with explicative, causal and comparative-conditional semantic values. They proved that the co(n)textual pertinence of contaminated structures is conditioned by the aspiration of the author to avoid the reactualization of referent-agent and the syntactical complication of contact (intraphrastical) co(n)text.

Conclusion. *The MU with contamination represent the phenomenologically reconstructed one-basic transformants of microfield of polypredicative pivotal equisubject structure, that author actualizes in the form of reduced syntactically and semantically nuanced discourse innovations according to pragmatic planning of narration that conditions the co(n)textual pertinence contaminated preferential options.*

Key words: *contamination, co(n)text, discourse innovation, functional-semantic macrofield, monopredicative utterance, pertinence, pivotal structure, preferential option, referentiation, syntactical synonymy.*

*Одержано редакцією – 24.11.2017 р.
Прийнято до публікації – 4.10.2017 р.*